

Keleti Kereszténység IV-XIV. sz.

DE 2010-11/II

Bugár István

- 1) Korai keresztény művészet
- 2) A kostantini kor keresztény írói
- 3) a keresztény oikumené IV-VI. sz.; források
- 4) Nikaiától Konstantinápolyig
- 5) A patrisztika aranykora; Kelet és nyugat útjai szétválnak
- 6) Krisztológia: Apollinariosztól Kalkhedónig
- 7) Liturgia
- 8) Az órigenizmus (367-553)
- 9) A spirituális irodalom (Nüsszai Szt. Gergely, Makariosz, Evagriosz, Diadokhosz, Barszanuphiosz és János, Gázai Dorotheosz, Peluszioni Izidor; Nílus; Klimakhosz, Izsák
- 10) Kereszténység a Birodalom válságának korában
- 11) A képvíta és a makedón reneszánsz
- 12) Egyházszakadás (800-1204)
- 13) Monasztikus lelkiség a X. századtól
- 14) Bizánc hanyatlása és a hészükhazmus virágzása

Tankönyv:

Henry Chadwick, *A korai egyház* (Bp: Osiris, 1999): 123-270.

John Meyendorff, *A bizánci teológia* (Bizantinológiai Intézeti Alapítvány, 2006)

Kötelező források:

Hitvalló Szt. Maximosz, *Négyszer száz mondat a szeretetről* (Bp: Kairosz-Paulus Hungarus, 1998; **III.** in *Isten a szeretet : válogatás Szent Maximosz hitvalló műveiből, a bevezetőket írta, ford. és jegyzetekkel ellátta Orosz Athanáz* (Budapest : Jel , 2002): **III. centuria.**

Damaszkuszi Szt. János, „Első védőbeszéd az ikonrombolók ellen,” in *Szakraális képzőművészet a keresztény ókorban* (Budapest: Kairosz, 2004)

Nikolaosz Kabaszilas *Liturgiamagyarázata* (Nyíregyháza: Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola 1996.) **VAGY** Jeruzsálemi Szent Kürillosz, „Müsztagógikus katekézisek” in Jeruzsálemi Szent Kürillosz, *Összes művei* (Ókeresztény Írók 19, Budapest: Szent István Társulat, 2006)

Rövid magyar nyelvű szakirodalmi tájékoztató:

John Meyendorff, *Birodalmi egység és keresztény szakadások: Az egyház 450 és 680 között* (Bizantinológiai Intézeti Alapítvány, 2006).

John Meyendorff, *Krisztus az ortodox teológiában* (Budapest: Odigitria – Osiris, 2003).

Georg Ostrogorsky, *A bizánci állam története*. Budapest: Osiris, 2001.

Aristeides Papadakis – John Meyendorff, *A keresztény Kelet és a pápaság felemelkedése. Az egyház 1071 és 1453 között*. Budapest: Bizantinológiai Intézeti Alapítvány, 2002.

Robert Taft – Hans Joachim Schulz, *A bizánci liturgia* Budapest: Bizantinológiai Intézeti Alapítvány 2010.

Leonyid Uspenszkij, *Az ikon teológiája*, ford. Kriza Ágnes (Budapest: Kairosz-Paulus Hungarus, 2003).